

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - UPB1, 56/08, 94/09 - Odl. US7, 4/10, 20/11, 100/11 - Odl. US, 111/13) in 15. člena Statuta Občine Sveta Ana (Uradni list RS, št. 39/2010, 107/2010 in MUV 6/2014) je Občinski svet Občine Sveta Ana na 20. redni seji, dne 20. junija 2018 sprejel

LOKALNI PROGRAM kulture občine Sveta Ana za obdobje 2018 – 2021

1 UVOD

Lokalni program kulture občine predstavlja programski in izvedbeni dokument, ki določa usmeritve ter izvedbo osnovnih nalog in storitev na različnih področjih kulture ter postavlja smeri razvoja in prioritete občinske kulturne politike. Predmetni dokument določa predvsem obseg in vsebine javnega kulturnega interesa s tem, da skuša v čim večji meri zagotavljati pogoje za uresničevanje javnih kulturnih dobrin ter izbrati odgovorne nosilce in podporne mehanizme za njegovo realizacijo.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa kulture je 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13). Predlagatelj programa je župan, na koncu pa ga sprejme občinski svet.

Pri uresničevanju kulturnih dobrin imata posebno mesto v Občini Sveta Ana ljubiteljska in društvena dejavnost. Tako se javni interes za kulturo uresničuje predvsem skozi delovanje treh društev:

- Kulturno društvo Sveta Ana,
- MKK Mladinski klub Kulturna zadruga in
- Twirling klub Aninih mažoretok.

Podporne naloge izvaja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. To je ključna organizacija, ki povezuje in nudi pomoč društvom na področju ljubiteljske kulture.

Na občinski ravni od leta 2012 deluje Knjižnica Sveta Ana (izpostava Knjižnice Lenart), ki v prostorih Osnovne šole Sveta Ana omogoča obiskovalcem dostop do knjižnih gradiv.

Občina Sveta Ana je ponosna na svojo kulturno dediščino, ki jo predstavljajo iz preteklosti podedovane dobrine. Osnovna, kulturna funkcija kulturne dediščine je njeno neposredno vključevanje v prostor in aktivno življenje v njem, predvsem na področju vzgoje, posredovanja znanj in izkušenj preteklih obdobj. Uporaba dediščine prispeva k njenemu ohranjanju, ohranjanje dediščine pa tako prispeva tudi h gospodarskemu razvoju in k atraktivnejšemu življenjskemu in delovnemu okolju v naši občini.

Lokalni program kulture izhaja iz obstoječega stanja kulture v Občini Sveta Ana, s pogledom v prihodnost. Opredeljuje področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, spodbuja, sofinancira oz. subvencionira posamezne kulturne dejavnosti in načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo. V lokalnem kulturnem programu se določi zlasti obseg in vrsta javnih kulturnih dobrin, prioritete vsebine ter deleži sredstev za posamezne kulturne programe in projekte, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev.

Lokalni kulturni program omogoča pogoje za čim bolj skladen razvoj kulture v občinskem kulturnem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti, večanje dostopnosti kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti. Z njim se vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem kulture in njenim razvojem.

1.1 Izhodišča in namen priprave Lokalnega kulturnega programa Občine Sveta Ana

Državni zbor Republike Slovenije je decembra 2013 sprejel novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZU-JIK) in 14. člen zakona po novem zavezuje vse občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let.

Lokalni kulturni program Občine Sveta Ana je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo. Opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe za doseg ciljev, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Z lokalnim programom kulture se določijo temeljni strateški cilji, namen samega programa pa je urediti in predvideti način izvajanja kulturne politike ter spodbuditi nadaljnji razvoj kulture. Smernice, ki sestavljajo strateški del programa, predstavljajo prioriteto delovanja občine v naslednjih štirih letih oz. v primeru dolgoročnih usmeritev tudi dlje, in so osnova za nadaljnje ukrepanje na posameznih področjih. Sprejme ga občinski svet.

Sprejet Lokalni kulturni program predstavlja podlago za javni razpis za izbiro izvajalcev kulturnih programov, prireditev in drugih dejavnosti na področju ljubiteljske (neprofesionalne) kulturne dejavnosti v občini.

1.2 Cilji priprave Lokalnega kulturnega programa Občine Sveta Ana

Lokalni program za kulturo je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture. Dokument izhaja iz zgodovinskega položaja in razvoja kulture na tem območju, upošteva njene prednosti in slabosti ter zagotavlja pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na nevarnosti in priložnosti, s katerimi se bo v naslednjem obdobju ta soočala. Hkrati opredeljuje načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti za večanje dostopnosti kulturnih dobrin občanom in spodbujanje kulturne raznolikosti.

Ta dokument bo skladno z zakonom ustrezna strateška podlaga za izvajanje kulturne dejavnosti in iz njih izhajajočih ukrepov v naslednjem razvojnem obdobju, hkrati pa bo predstavljal skupni temelj za usklajeno in premišljeno delovanje vseh deležnikov na področju kulture in javnih politik v Občini Sveta Ana.

Vsekakor ostaja cilj občine krepiti povezave med kulturo in ostalimi področji v našem kraju, kot so izobraževanje, šport in turizem, z namenom da kultura seže čim širše na področje družbenega življenja in zaobjame raznolike ciljne skupine občanov. Želja občine je tudi večanje njene prepoznavnosti skozi kulturno dejavnost in s tem večanje kulturnega turizma v občini.

1.3 Pravne podlage za sprejem lokalnega programa za kulturo

1.3.1 Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo

Državni zbor Republike Slovenije je decembra 2013 sprejel novelo Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZU-JIK) in 14. člen zakona po novem zavezuje vse občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne kulturne programe za obdobje štirih let, mestne kot samostojne dokumente, druge pa kot samostojne ali kot sestavne dele drugih občinskih razvojnih dokumentov, smiselno upoštevaje Nacionalni program za kulturo. Javni interes na področju kulture uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno na podlagi zakonodaje, nacionalnega oz. lokalnega programa za kulturo, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo (22. člen ZUJIK).

1.3.2 Nacionalni program za kulturo 2014 - 2017

Državni zbor Republike Slovenije je sprejel Nacionalni program za kulturo za obdobje 2014 -2017 konec oktobra 2013. Nacionalni program za kulturo (2014-2017) je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike. Čeprav je predlog novega modela kulturne politike, kakršnega ponuja Nacionalni program za kulturo 2014-2017, usmerjen predvsem v skrb za formalne pogoje njenega delovanja, vendarle daje tudi zavezo, da kultura svoj smisel, namen in mesto v svetu artikulira sama. Prav dobro urejeni normativni pogoji, ob sočasnem distanciranju države od odločanja o kulturnih vsebinah namreč, omogočajo največji možni razvoj in raznolikost kulture.

1.3.3 Dokumenti Občine Sveta Ana

Pri oblikovanju in sprejemanju Lokalnega programa za kulturo je pomembno upoštevati še:

- Strategijo razvoja Občine Sveta Ana (sprejeto na Občinskem svetu Občine Sveta Ana v februarju 2008),
- veljavni Odlok o proračunu Občine Sveta Ana za leto 2018 (MUV, št. 4/2018),
- Pravilnik o sofinanciranju javnih kulturnih programov in projektov v Občini Sveta Ana (MUV št.: 07/2011, 06/2014),
- Odlok o razglasitvi nepremične kulturne dediščine v Občini Sveta Ana (UL RS št. 39/2010, MUV št.: 27/2011).

2 OPIS SEDANJEGA STANJA

Kulturno dogajanje v Občini Sveta Ana je zaradi preglednosti potrebno ločiti na dve glavni področji.

Prvo področje je tako imenovana **institucionalizirana kulturna sfera** (javni zavodi – kulturne ustanove), v drugo področje, imenovano **ljubiteljska kultura**, pa uvrščamo društva, njihove zveze in vse ostale kulturne ustvarjalce posameznike.

2.1 Institucionalizirana kultura

Pod institucionalizirano kulturo uvrščamo javne zavode oziroma kulturne ustanove, ki jih je za ta namen ustanovila občina oz. država, njihov osnovni ali pretežni del dejavnosti pa je kultura oz. njena sorodna področja.

Na področju kulture in njej povezanih sorodnih dejavnosti v občini delujejo naslednji javni zavodi – kulturne ustanove:

- Knjižnica Sveta Ana (izpostava Knjižnice Lenart),
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Lenart.

2.1.1 Knjižnica Sveta Ana

Knjižnica Sveta Ana, kot ena izmed izpostav Knjižnice Lenart, s svojim delovanjem ustreza sodobnim knjižničarskih standardom in predstavlja kulturno-izobraževalno ustanovo na območju Občine Sveta Ana. Njeno temeljno poslanstvo je izpostavljanje knjižničnega gradiva ter spodbujanje bralne kulture med občankami in občani. V tesnem sodelovanju z matično knjižnico si Knjižnica Sveta Ana prizadeva postati pomemben informacijski in izobraževalni center v kraju.

2.1.2 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Na območju Občine Sveta Ana deluje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Lenart (v nadaljevanju JSKD, OI Lenart). Sklad predstavlja organizirano, kulturno, izobraževalno, svetovalno in posredniško institucijo za različne ljubiteljske kulturno-umetniške dejavnosti. Je državna institucija in osrednja organizacija slovenske ljubiteljske kulture, financirana s strani države in lokalne skupnosti, ki z mrežo izpostav in zvezo kulturnih društev po celotni državi nudi strokovno in organizacijsko pomoč. Med temeljne cilje sklada uvrščamo spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, ustvarjanje pogojev za kulturno udejstvovanje, spodbujanje raznolikosti kulturne produkcije, kakovost kulturnega udejstvovanja in omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin v celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

2.2 Ljubiteljska kulturna društva

Ljubiteljska kultura vzpodbuja ustvarjalnost, omogoča druženje in kakovostno preživljanje prostega časa ter hkrati vzgaja in izobražuje. Gre za priložnostno kulturno udejstvovanje, ki večja ponudbo in atraktivnost kraja ter ustvarja dodano vrednost okolja v katerem bivamo. V segment ljubiteljske kulturne dejavnosti uvrščamo društva, njihove zveze in vse ostale kulturne ustvarjalce posameznike.

V Občini Sveta Ana je skozi celo obdobje od nastanka prvih društev vseskozi potekalo živahno družbeno življenje. Ljudje so se vključevali v razna društva predvsem zaradi nabiranja izkušenj in druženj na področju, ki ga je pokrivalo posamezno društvo.

V Občini Sveta Ana delujejo tri društva, ki delujejo na področju kulture:

- Kulturno društvo Sveta Ana kot najstarejše matično društvo,
- MKK-Mladinska Kulturna zadruga in
- Twirling klub Aninih mažoretk.

Delovanje teh društev bogati občane s svojo glasbeno, plesno, likovno in dramsko dejavnostjo.

2.2.1 Kulturno društvo Sveta Ana

Kulturno društvo Sveta Ana je pričelo z delovanjem že leta 1926, ko se je začela razvijati dramska dejavnost. Z vmesnimi prekinitvami so v kraju delovali moški oktet, tamburaška skupina, folklorna skupina, ženski pevski zbor, ženski oktet. Danes so v društvu aktivne štiri sekcije: folklorna, pevška, dramska ter ljudske pevke.

Folklorna dejavnost:

Kar je danes folklorna dejavnost, je bilo še pred stoletjem način življenja. Ljubezen do obujanja slovenske plesne in druge zapuščine pri Sveti Ani je pripomogla k ustanovitvi folklorne sekcije pri Kulturnem društvu Sveta Ana. Začelo se je marca 1998. Skupina večinoma pleše plese vzhodne Štajerske, prav tako odlično predstavijo goričke in plese Razkrižja, Posočja in splet koroških plesov; zanimiv in bogat pa je cikel njihovih delavskih plesov. V plese vključuje tudi igre, pesmi, šege in navade. Folklorniki plešejo na proslavah, prireditvah in praznovanjih v domačem kraju, sosednjih občinah ter regijah, pa tudi izven meja Slovenije. Skozi leta se je v skupini izmenjalo kar nekaj plesalcev in plesalk.

Treba je izpostaviti, da je za razvoj folklorne dejavnosti ključnega pomena neformalno izobraževanje, ki spodbuja kakovostno rast folklorne skupine. Cilj folklorne skupine je povečati število plesalcev v skupini in dopolniti bogato bero folklorne plesov. Folklorniki se redno udeležujejo medobmočnih ter regijskih srečanj, vsako leto pa pripravijo zelo zanimiv tematski folklorni večer z raznolikimi folklorniki iz drugih regij in tujine.

Pevska dejavnost:

Cerkveno-prosvetni pevski zbor KD Sveta Ana pod tem imenom deluje od leta 1999, ko se je pridružil kulturnemu društvu Sveta Ana. Zbor izhaja iz cerkvenega zbora in obstaja že iz roda v rod precej desetletij. Člani društva delijo svojo ljubezen do glasbe in petja ob prireditvah organiziranih v občini in drugod. Prijetna popestritev kulturnega dogajanja v poletnih dneh je Poletna noč, ki ponuja prepletanje različnih zvrsti glasbe, prav tako se zbor redno udeležuje zborovskih revij Orfejeva pesem, revij cerkvenih zborov ter je predlagan tudi na regijska tekmovanja zborovskega petja. Prav tako zbor enkrat letno organizira letni koncert, poleg tega pa prav tako beleži mnoga gostovanja na festivalih doma in v tujini.

Pevska dejavnost je v Občini Sveta Ana v ospredju. O Cerkvno-prosvetnem pevskem zboru KD Sv. Ana je mogoče reči, da pod strokovnim mentorstvom odlično pridobiva na kvaliteti ter kvantiteti in bogati svoj program z glasbeno raznolikostjo. Prijetna zanimivost zbora je širok razpon v starosti pevcev, ki v svoje kroge z veseljem sprejme tiste najmlajše, kot tudi starejše. V zboru deluje 45 pevki in pevcev ter okoli 12 otrok.

Dramska dejavnost:

Korenine dramske sekcije segajo desetletja v preteklost. Dramska dejavnost je tista, ki v dvorano naše občine vedno privabi številne gledalce od blizu in daleč. Sekcija se je z mnogimi deli predstavila tudi na medobčinskih srečanjih dramskih skupin, ki so bila tekmovalnega značaja. Dramska skupina lahko predstavlja odlično okolje za prijetno vzdušje, neprecenljivo druženje in tudi spoznavanje ter raziskovanje samega sebe.

V prihodnje bo delo na področju dramske dejavnosti usmerjeno predvsem k raznoliki ponudbi gledaliških predstav, kot tudi k dvigovanju kvalitete.

Ljudske pevke:

Korenine ljudskega petja segajo v več generacij oz. rodov aninskih prednikov, pred 10. leti, 8. februarja, pa so se pevke prvič tudi javno predstavile. Ljudsko petje je na slovenskem lepo sprejeto in je del pomembne kulturne identitete, ki so želijo ljudske pevke ohranjati naslednjim rodovom. Sprva so začele delovati v etnografski sekciji Turističnega društva Sveta Ana, pred letom pa so se pridružile še Kulturnemu društvu in tako tudi prvič nastopile na reviji ljudskih pevcev in se strokovno izobraževale. V desetletnem delovanju so gostovale po Sloveniji,

snemale oddaje za radijske delavnice Radia Maribor, reportaže radia Slovenske gorice ter reportaže in oddaje RTV Slovenija. So redne gostje etnografsko obarvanih večerov in prireditev v občini, različnih prireditev drugih društev, ipd.

2.2.2 MKK Mladinska kulturna zadruga Sveta Ana

Mladinski kulturni klub Kulturna zadruga Sveta Ana je bil ustanovljen 7. decembra 2002. To je klub mladih, ki želi s svojim delovanjem staremu in mlademu, kmečkemu in urbanemu, na širšem območju Slovenskih goric, vzbuditi zanimanje za raznolike kulturno-umetniške in izobraževalne vsebine. Organizirajo likovne delavnice za otroke, rockovske koncerte, kantavtorske prireditve, likovne razstave, potopisna predavanja, dejavni so na področjih likovne umetnosti, fotografije, filma, gledališča, literature, oblikovanja in informatike in še kaj. V okviru kluba deluje tudi glasbena skupina The Sizzlins. Člani kluba si prizadevajo za večjo odzivnost in s tem tudi večjo obiskanost njihovih prireditev s strani občanov Občine Sveta Ana.

2.2.3 Twirling klub Aninih Mažoretk

Twirling klub Aninih mažoretk je bil ustanovljen 16. oktobra 2000 z namenom, da bi se v njem učili twirlinga, jazza in mažoretnih ter drugih plesov. Klub aktivno sodeluje s svojo točko na raznih prireditvah v kraju, kjer dekleta rade pokažejo kako spretno vrtijo paličico. Ob peti obletnici so izvedli prvi samostojni projekt z naslovom »Plesni utrinki pri Sv. Ani«, ki jo od takrat dalje vsako leto organizirajo, gostujejo pa tudi na različnih drugih prireditvah v občini in izven nje. Izvajajo različne oblike plesa od mažoretnih, afriških do drugih izraznih oblik.

V društvu je trenutno približno 50 članov in članic, ki so razdeljeni v več skupin.

S sodelovanji na različnih seminarjih, ki jih organizira MTZS, si trenerke pridobivajo nova znanja in informacije, za kvalitetno delo in učenje. Članicam pa s tem omogočajo, da pridobljeno znanje pokažejo na raznih nastopih in prireditvah.

2.2.4 Cilji na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti

Cilji na področju ljubiteljske dejavnosti so:

- spodbujanje ustvarjalnosti društev,
- skladen in uravnotežen razvoj različnih kulturnih dejavnosti znotraj lokalne skupnosti,
- dostopnost kulturnih vsebin in dodatnih izobraževalnih oblik na vseh področjih delovanja čim širšemu krogu ljudi,
- medsebojno sodelovanje med posameznimi izvajalci kulturnih programov,
- skrb za izobraževanje članov, mentorjev in vodij različnih kulturnih skupin,
- vzpodbujanje kvalitetnih programov društev ter predstavitev društev širši javnosti,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za delovanje vseh društev in skupin,
- zagotavljanje prostorskih pogojev za delovanje društev, ki izvajajo javne kulturne programe,
- sodelovanje s profesionalnimi institucijami in drugimi strokovnimi delavci na področju kulture,
- skrb za množičnost in popularizacijo kulturne dejavnosti med občani, predvsem med mladino ter jih po njihovi prostovoljni odločitvi pritegniti v članstvo,

- spodbujanje novih oblik in vsebin kulturnega sodelovanja med družtvi in posamezniki na področju kulture,
- financiranje programov, ki nudijo priliko po združevanju ljudi v daljšem časovnem obdobju in nimajo značaja enkratnosti.

2.2.5 Izpostavitev najbolj značilne problematike društvenih dejavnosti

Kljub pestrim aktivnostim, ki se izvajajo v posameznih društvih se na nekaterih področjih čuti stagnacija oziroma zmanjševanje interesa, zlasti med mladimi. Vzroke za to moramo iskati:

- prehod na študij v drug kraj,
- splošno gospodarsko in socialno stanje,
- pomanjkanje denarnih sredstev za aktivno delovanje društev,
- odsotnost povezovanja med posameznimi društvimi.

2.2.6 SWOT analiza

<p>PREDNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bogata tradicija kulturnega dogajanja - Uveljavljene kulturne skupine - Bogata kulturna infrastruktura - Bogata nepremična dediščina - Relativno dobra publika iz lokalnega okolja 	<p>SLABOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nezadostna izkoriščenost dvorane in ostalih prostorov namenjenih kulturnemu dogajanju - Nepovezano delovanje kulturnih in drugih institucij - Pomanjkanje povezovanja, sodelovanja in skupnih projektov - Nezainteresiranost gospodarstva za vlaganje v kulturo
<p>PRILOŽNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj atraktivnih kulturnih programov in projektov - Zagon kulturnega turizma - Razvoj alternativne kulture za mlade in otroke - Vzpostavitev učinkovitega upravljanja in trženja - Mreženje med kulturo, dediščino, naravnimi vrednotami in turizmom in podjetništvom - Pritegniti gospodarstvo - Usmerjanje in povezovanje ljubiteljske kulture, ki v občini prevladuje 	<p>NEVARNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomanjkanje finančnih sredstev - Toga zakonodaja in predpisi - Neodzivnost gospodarstva - Neizkoriščenost objektov namenjenih kulturi - Pomanjkanje zanimanja za kulturo

3 JAVNI INTERES NA PODROČJU KULTURE

Osrednja naloga kulturne politike, ki jo zasleduje tudi Nacionalni program kulture v RS, je podpora ustvarjalnosti in uveljavljanje načela, da je potrebno podpreti kvalitetne in inovativne projekte in sicer v obliki programskih sredstev, ustrezne infrastrukture in promocije, pri čemer ni tako pomembno, ali ga organizira ali izvaja javni zavod ali društvena sfera. Vsekakor pa se od izvajalcev kulturne dejavnosti v javnosti pričakuje in zahteva, da bodo izvajali svoje kulturno poslanstvo na ustreznih kakovostni ravni in k sodelovanju povabili različni spekter ustvarjalcev, ki bodo doprinesli h kvalitetnejšemu kulturnemu dogajanju v kraju.

3.1 Opredelitev javnega interesa za kulturo

Javni interes za kulturo se v Lokalnem programu kulture zagotavlja skozi splošne prioritete kulturne politike ter skozi cilje in ukrepe na posameznih področjih kulture. Področja javnega interesa za kulturo na posameznih področjih kulture oziroma tista področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine preko delovanja javnih zavodov, so opredeljene v posameznih odlokih oz. ustanovitvenih aktih javnih zavodov.

V javni interes na področju ljubiteljskih dejavnosti spadajo: vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in ostalih organizacij, ki delujejo na področjih kulture, zagotavljanje infrastrukturnih in tehničnih pogojev za izvajanje kulturne dejavnosti, izobraževanje, informatizacija, raziskovanje in podporni projekti.

Lokalni program kulture Občine Sveta Ana opredeljuje javni interes za kulturo tudi pri zagotavljanju kulturnih dobrin kot javnih dobrin za vse občane ter z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture, kjer je kulturnim ustvarjalcem omogočeno boljše delovanje. Uresničevanje javnega interesa za kulturo na področju delovanja javnih zavodov lokalna skupnost omogoča predvsem z zagotavljanjem sredstev za stroške dela zaposlenih v skladu s sprejeto sistemizacijo delovnih mest ter za financiranje materialnih in obratovalnih stroškov prostora ter opreme za delovanje oz. izvajanje dejavnosti, na področju ljubiteljstva in kulturnih društev pa preko sofinanciranja programov na osnovi javnih razpisov.

3.1.1 Ljubiteljske kulturne dejavnosti

Kulturne dejavnosti so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdio vizualnih in drugih umetnosti s področja založništva, knjižničarstva, galerije in drugih področjih. Vse oblike razvoja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti prispevajo k doseženi stopnji razvoja kulturnih potreb in dovzetnosti za kulturne vrednote, na mnogih področjih pa lahko vodijo tudi k nastanku primernih pogojev za profesionalno kulturno ustvarjanje.

Občani se ukvarjajo z ljubiteljskimi dejavnostmi kot posamezniki ali v kulturnih društvih, ki so združenja, kjer se prostovoljno združujejo z namenom, da:

- izvajajo kulturne dejavnosti na višji in širši ravni,
- združujejo interese, cilje in produkte na posameznih področjih kulture,
- se ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na posameznih področjih kulture,
- izvajajo dejavnosti na področju kulturne vzgoje in izobraževanja,

- prispevajo k večji dostopnosti do kulturnih dobrin in k nadaljnjemu razvoju kulturnih dejavnosti.

Upravičence za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti se določi na podlagi izpolnjevanja pogojev in meril Nacionalnega programa kulture ter pravil, ki jih sprejme in določi lokalna skupnost.

Do pravice za pridobitev sredstev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti so upravičeni izvajalci (kulturna društva in njihove zveze, neprofitne ustanove, neformalne skupine in posamezniki, ki so vpisani v razvid samostojnih kulturnih ustvarjalcev pri ministrstvu za kulturo), ki izpolnjujejo pogoje izhajajoče iz Pravilnika o sofinanciranju javnih kulturnih programov in projektov v Občini Sveta Ana.

Z vidika javnih zavodov s področja kulture se pričakuje strokovna pomoč pri organiziranju in izvedbi prireditev, posamezne oblike izobraževanja oz. izpolnjevanja organizatorjev kulturnih prireditev ter organizacija prireditev in brezplačno nudenje prostorov za vaje in prireditve v okviru sprejetega programa kulturnih projektov in prireditev v javnem interesu.

Javni interes predstavlja dvig kakovosti kulture. V preteklih letih smo beležili predvsem porast kulturnih programov in projektov ter števila prireditev. V prihodnjih letih pa se v javnem interesu zasleduje cilj: postopen dvig kvalitete.

Sicer pa ostaja razvojni cilj in naloga občine:

- ustvarjati pogoje za nemoteno in uspešno delovanje ljubiteljske kulture in prav s tem namenom bo v proračunu zagotovila primeren obseg sredstev za dejavnosti ljubiteljske kulture.

3.1.2 Kulturni programi in projekti

Javni kulturni program je tista kulturna dejavnost, po vsebini in obsegu zaključena celota, ki jo izvaja kulturni izvajalec, katerega delovanje je v javnem interesu do take mere, da ga država oziroma lokalna skupnost financira na ustrezen in primerljiv način.

Javni kulturni program (redna kulturna ustvarjalna dejavnost društva) po vsebini predstavlja zaključeno celoto in traja nepretrgoma vsaj devet mesecev v letu in obsega najmanj 40 vaj (cca po 2 uri) / leto; sem uvrščamo npr. redno vsako-tedensko dejavnost pevskih društev, glasbenih skupin, plesne skupine, pihalnega orkestra, ipd.

Takim kulturnim programom – t.i. redni dejavnosti se priznavajo stroški za uporabo prostora in sofinanciranje oz. nagrada za vodjo oziroma mentorja dejavnosti ob zagotovitvi finančnih sredstev.

Kulturni projekti so posamične zaključne aktivnosti kulturnih izvajalcev, kot so npr. glasbeni koncert, gledališka predstava, likovna razstava, obnova kulturnega spomenika, itd., ki na posameznem področju kulture izkažejo širši pomen in javni interes in jih v ta namen država oziroma lokalna skupnost financira. Od prireditve se razlikujejo predvsem po času oz. obdobju trajanja.

Kulturne prireditve so praviloma zaključeni enkratni dogodki, ki so namenjene širši javnosti in predstavitvi domačih kulturnih izvajalcev, na katerih sodelujejo različni kulturni ustvarjalci in na njih javno predstavijo svojo dejavnost oz. programski repertoar.

3.1.3 Varstvo kulturne dediščine

Kulturno dediščino predstavljajo dobrine podedovane iz preteklosti, ki so neprecenljive in nenadomestljive. Pri uresničeva-

nju javne koristi varstva dediščine občine sodelujejo z lastniki dediščine, poslovnimi subjekti, nevladnimi organizacijami, zavodi in civilno družbo v okviru zakona. Na področju varstva kulturne dediščine so pristojnosti razdeljene tako na državo kot na lokalno skupnost. Med pristojnostmi lokalnih skupnosti oz. občin s tega področja sodijo zlasti naslednje naloge:

- odločitve o razglasitvi spomenikov lokalnega kulturnega pomena,
- izdajanje dokumentov in odločb v zvezi z razglasitvenimi akti kulturno naravne dediščine,
- zagotavljanje sredstev za ohranjanje in vzdrževanje spomenikov lokalnega pomena in druge kulturne dediščine.

V občini imamo kulturne spomenike lokalnega pomena, to so območja in objekti z izjemno kulturno vrednostjo, ki predstavljajo vrhunske dosežke na lokalnem nivoju.

Pregled enot nepremične kulturne dediščine na območju Občine Sveta Ana:

NAZIV	KRAJ
gomilno grobišče	Zg. Ročica
gomilno grobišče	Žice
gomilno grobišče	Zg. Ščavnica
gomila	Zg. Ročica
gomila	Žice
rimski gomila	Zg. Ščavnica
rimsko grobišče	Rožengrunt
rimsko grobišče	Zg. Ščavnica
cerkev Svete Ane	Sveta Ana
kapela Marijinega obiskovanja	Rožengrunt
vaška kapelica	Lokavec
Simoničeva kapela	Zg. Ščavnica
Rajšpova kapelica	Lokavec
Kolarjeva kapelica	Zg. Ščavnica
Mihalova kapelica	Froleh
Jurekova kapelica	Zg. Ročica
Komenova kapelica	Krivi vrh
Molehova kapelica	Žice
Ocvirkova kapelica	Sveta Ana
Ederjeva kapelica	Zg. Ščavnica
kapelica	Rožengrunt
kip Marije	Sveta Ana
Evangeličansko pokopališče	Zg. Ščavnica
znamenje Pomorski križ	Krivi vrh
znamenje	Zg. Ščavnica
znamenje	Ledinek

NAZIV	KRAJ
fundamentalni reper	Lokavec
Močnikova kovačija	Zg. Ščavnica
domačija Kapl	Dražen vrh
domačija Perko	Dražen vrh
domačija Grafonž	Zg. Ščavnica
Lorenčičeva hiša	Dražen vrh
Perkova hiša	Dražen vrh
Murkova hiša	Lokavec
Krajžlarjeva hiša	Zg. Ščavnica
Hudičeva hiša	Žice
Kranerov vrh	Dražen vrh
Viničarija Pergerjev vrh	Kremberk

Področje kulturne dediščine ureja Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Sveta Ana (Uradni list RS, 39/2010, MUV 27/2011).

3.1.4 Knjižnična dejavnost

Za občane Občine Sveta Ana je v prostorih Osnovne šole Sveta Ana našla prostore tudi občinska knjižnica. V njej lahko naši občani dostopajo do gradiva dvakrat na teden in sicer v torek in četrtek. S pomočjo knjižnične javne službe se uporabniki informirajo in dopolnjujejo šolsko znanje, se vseživljenjsko izobražujejo, razvijajo bralne navade, kakovostno izkoristijo prosti čas, se navajajo na uporabo novih medijev in informacijskih virov. Delovanje knjižnice je financirano iz občinskega proračuna.

Cilji in prioritete:

- povečati delež aktivnih uporabnikov knjižnice
- dopolniti ponudbo knjižnice,
- organizacija posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

3.1.5 Založniška dejavnost

Občina Sveta Ana se je z izdajo knjige Sveta Ana skozi čas pridružila skupini občin, ki so v zadnjih letih izdale svoje monografije ali zbornike. Z izdajo je želela predvsem strnjeno prikazati zgodovino in sedanost kraja in hkrati spodbuditi mlajše rodove, da že zdaj skrbno zbirajo in dokumentirajo gradivo za njeno kasnejšo dopolnitev, razširitev in ponatis. Knjigo je izdala Občina Sveta Ana, založila pa mariborska založba Ostroga.

Občina Sveta Ana izdaja tudi informativni časopis Anine novice, ki so v preteklih letih izhajale tri do štirikrat letno, sedaj pa le še enkrat letno z namenom obveščanja bralcev o javnih razpisih občine. Ovtarjeve novice, kot časopis osrednjih Slovenskih goric, sofinancira in sooblikuje več občin, med njimi je tudi naša. V njih so objavljene vse aktualne vsebine iz dogajanja v naši občini.

Preko založniških projektov skrbi Občina Sveta Ana tudi za lastno promocijo. Seznam promocijskega materiala, ki ga ja izdala in založila (zloženke):

	NAZIV	SLO	ANG	NEM	HR
1.	Sveta Ana v Slov. goricah se predstavi...	X			
2.	Sveta Ana v Slov. goricah – Tradicionalne prireditve	X			
3.	Anina pot	X		X	
4.	Spominska soba dr. Romana Lesnike	X	X	X	
5.	Vinogradništvo pri Sveti Ani v Slov. goricah	X			
6.	Vinogradniška učna pot	X	X	X	
7.	Franc Postič – znameniti vinogradnik iz Sv. Ane	X		X	
8.	Franc Postič – stalna razstava	x	X	X	X
9.	Zelišča Kolarič	X		X	
10.	Ovčereja in izdelava volnenih izdelkov pri Fridi	X			
11.	Kaplova domačija	X		X	X
12.	Grafonževa domačija	X		X	X
13.	Kmetija odprti vrat Gundel-Šenveter	X			
14.	Kmetija odprti vrat Senekovič	X			
15.	Izletniška kmetija Bauman	X		X	
16.	dr. Franc Steinfelser	X			

Cilji občine:

- spodbujanje izdaje večjega števila publikacij,
- spodbujanje mlajših ljudi k udejstvovanju na področju založništva,
- informiranje javnosti,
- večanje prepoznavnosti kraja.

3.2 Stanje javne kulturne infrastrukture oz. nepremičnin

Javna infrastruktura na področju kulture so nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjene kulturi.

Leta 2009 je bil zgrajen Kulturno – turistični center Sveta Ana, ki služi svojemu namenu s tem, da se ga uporablja ob izvedbi raznih programov, projektov in dogodkov ter da ga za svoje potrebe koristijo društva in seveda ostali uporabniki, ki morajo za uporabo pridobiti soglasje občine. Kulturna društva so v kletnih prostorih pridobila v uporabo nove in lepo urejene društvene prostore, ki jih koristijo brezplačno.

V prostorih Spominske sobe dr. Romana Lesnike je na ogled oprema med. univ. dr. Romana Lesnike, ki jo je uporabljal v svoji ambulanti v Mozirju. Opremo je Občini Sveta Ana darovala njegova hčerka. Ker je opravljal splošno, ginekološko in zobozdravstveno prakso, je zbirka sestavljena iz vseh treh medicinskih področij.

Med javno infrastrukturo namenjeno kulturi štejemo tudi Viničarijo Pergerjev vrh, ki je vinogradniški muzej v katerem si je mogoče ogledati stalno razstavo o življenju in delu Franca Posti-

ča, ki je nastala zaradi bogate zgodovine vinogradništva pri Sv. Ani in ponovno odkrite zgodbe o vinski trti postič.

Občina Sveta Ana načrtno in v skladu z zakonom skrbi in vzdržuje tudi naslednjo javno infrastrukturo namenjeno kulturi:

	NAZIV	NASLOV	LASTNIK
1.	Kulturno – turistični center Sveta Ana (kulturni dom)	Kremberk 35, 2233 Sv. Ana v Slov. gor.	Občina Sveta Ana
2.	Avla Antona Fašinga v pritličju Občine Sveta Ana	Sv. Ana v Slov. goricah 17, 2233 Sv. Ana v Slov. gor.	Občina Sveta Ana
3.	Knjižnica Sveta Ana	Sv. Ana v Slov. Goricah 14, 2233 Sv. Ana v Slov. gor.	Osnovna šola Sveta Ana
4.	Viničarija Pergarjev vrh (vinogradniški muzej)	Kremberk 39, 2233 Sv. Ana v Slov. gor.	Senekovič Janez, Občina Sveta Ana ima služnostno pravico
5.	Spominska soba zdravnika dr. Romana Lesnike	Kremberk 36a, 2233 Sv. Ana v Slov. gor.	Občina Sveta Ana

4 NALOGE LOKALNE SKUPNOSTI NA PODROČJU KULTURE

Lokalni program za kulturo določi vsebino programov, njihov obseg in definira način njihovega uresničevanja. Občina Sveta Ana uresničuje javni interes na področju kulture z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, s sofinanciranjem in podporo javnih kulturnih programov ter sofinanciranjem kulturnih projektov na različnih področjih in z zagotavljanjem stalnega vira vlaganja sredstev v javno kulturno infrastrukturo.

Naloge občine na področju kulture so navedene v 66. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo:

Občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost, ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo.

Ne glede na prejšnji odstavek občina zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, novi mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine, kot so število prebivalcev, ekonomska moč, prostor-

ske in kadrovske kapacitete ipd., oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

Občina Sveta Ana šteje med svoje naloge in kot obliko pomoči na področju kulture:

- možnost predstavitev na občinski spletni strani,
- zagotavljanje prostorov in opreme v KTC Sveta Ana,
- zagotavljanje finančnih sredstev,
- druge oblike pomoči.

4.1 Financiranje kulturnih dejavnosti

4.1.1 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov v Občini Sveta Ana

Vprašanja financiranja področja kulture urejajo Zakon o uresničevanju interesa za kulturo (ZUJIK, Uradni list RS, št.: 96/2002 s kasnejšimi spremembami in dopolnitvami) ter podrejeni akti, zlasti Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št.: 43/2010) ter Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 85/2010).

Najpomembnejši vir financiranja vseh kulturnih dejavnosti je občinski proračun. Poleg navedenega si kulturna društva zagotavljajo del prihodkov s članarino, sponzorskimi sredstvi in iz drugih virov. Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture predvideva še druge vire financiranja: vključitev privatnega kapitala, sodelovanje na evropskih razpisih, prav tako pa tudi večje sodelovanje na razpisih Ministrstva za kulturo in JSKD.

Kulturni programi in projekti, ki jih izvajajo kulturna društva se sofinancirajo na podlagi vsakoletnega javnega razpisa Občine Sveta Ana, ki se izvede na podlagi Pravilnika o sofinanciranju javnih kulturnih programov in projektov v Občini Sveta Ana.

Z izbranimi izvajalci programov na področju ljubiteljske kulture občina sklene letne pogodbe o sofinanciranju. V pogodbi med občino in izvajalcem se opredeli vsebina in obseg izbranega programa, višina in namen sofinanciranja, roki za izvedbo programa, pričakovani dosežki (kvaliteta izvedbe), časovni roki in način financiranja, način nadzora nad namensko porabo proračunskih sredstev, določilo o vračilu sredstev v primeru nenamenske porabe sredstev ter druge medsebojne pravice in obveznosti. Izvajalci morajo po izvedbi programa ali prireditve na predpisanih obrazcih poročati o realizaciji pogodbenih obveznostih ter občini posredovati vsebinsko in finančno poročilo o porabi sredstev.

Podatki v spodnji tabeli prikazujejo višino proračunskih sredstev za financiranje področja kulture v Občini Sveta Ana, v obdobju od 2009 do 2012018 ter delež sredstev za kulturo v primerjavi z višino celotnega proračuna občine po letih.

Tabela 1: Višina proračunskih sredstev za področje kulture

	2009	2010	2011	2012	2013
Knjižničarstvo in založništvo	67.996,77	12.240,70	49.520,58	18.159,55	29.239,75
Ljubiteljska kultura	6.097,00	10.640,00	4.878,06	8.118,04	6.266,56
Mediji in avdiv. kultura	3.004,97	12.114,45	13.030,66	10.732,36	9.341,38
Drugi programi v kulturi	256.291,34	4.003,72	5.196,66	5.988,75	65.592,15
KULTURA skupaj	333.390,08	38.998,87	49.520,58	42.998,70	110.439,84
Višina proračuna	3,745.045	3,820.391	2,849.531	2,886.436	2,752.591
Delež sredstev za kulturo (%)	8,90	1,02	1,74	1,50	4,01
	2014	2015	2016	2017	2018
Knjižničarstvo in založništvo	27.323,32	26.613,32	26.782,74	25.353,43	32.695,00
Ljubiteljska kultura	5.965,30	5.394,98	5.637,23	5.933,69	6.593,00
Mediji in avdiv. kultura	6.485,95	2.920,23	5.387,17	4.861,79	6.000,00
Drugi programi v kulturi	7.071,51	5.474,97	8.166,71	16.974,50	11.294,00
KULTURA skupaj	46.846,08	40.403,40	45.973,85	53.125,39	53.582,00
Višina proračuna	2,684.636,66	1,862.517,41	2,353.486,22	2,453.988,03	3,038.224,52
Delež sredstev za kulturo (%)	1,74	2,17	1,95	2,16	1,76

4.1.2 Pogoji za sofinanciranje in način razdelitve sredstev

Javne kulturne dobrine se zagotavljajo s financiranjem javnih služb in sofinanciranjem javnih kulturnih programov in projektov, ki jih organizirajo ljubiteljska kulturna društva.

Občina v skladu s predpisi predvideva naslednje postopke financiranja:

- financiranje javnih zavodov na podlagi sklenjene letne pogodbe o namenski porabi javnih sredstev,
- financiranje javnih kulturnih programov in projektov na podlagi javnega razpisa in sklenjene pogodbe o financiranju.

4.2 Investicije v kulturi

Lokalni program za kulturo na področju investicij v kulturi zasleduje zlasti:

- ohranjanje in modernizacijo (izboljševanje in posodobitev) dosedanjih prostorov in opreme za potrebe izvajanja kulturnih dejavnosti,
- zagotavljanje in vzpostavljanje novih kapacitet v prostore in opremo, ki se namenja za kulturne programe in projekte,
- ohranitev kulturnih spomenikov v občini,
- investicije, kot podlaga za vzpostavitev kulturnega turizma v občini.

5 ZAKLJUČEK

Lokalni program kulture v Občini Sveta Ana je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. Sprejema se za obdobje štirih let, od leta 2018 do leta 2021 in opredeljuje predvsem kulturne prioritete in cilje ter ukrepe za doseganje le-teh na območju Občine Sveta Ana.

Občina Sveta Ana namenja kulturni dejavnosti pomembno mesto v strategiji nadaljnega razvoja, kar dokazuje tudi pričujoči lokalni program kulture, katerega namen je zagotoviti pogoje za skladen razvoj kulture v občinskem prostoru, pogoje za dvig kulturne ustvarjalnosti in večjo dostopnost kulturnih dobrin ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti.

Občina namerava poleg javnih kulturnih dobrin, ki jih predvideva zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), v primerljivem obsegu kot doslej dolgoročno podpirati tudi ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Ena izmed prioritet bo zagotavljanje dostopnosti kulture vsem občanom, kar bo doseženo z optimalnim delovanjem in razvijanjem javne kulturne infrastrukture, zagotavljanjem dostopnosti javne kulturne infrastrukture najširšemu krogu izvajalcev in zagotavljanjem kvalitetnih programov.

Za oblikovanje kulturnega življenja v Občini Sveta Ana je pomembno predvsem to, da programi sledijo viziji. Z izvedbo programskih nalog oziroma predlaganih ukrepov in aktivnostmi bo Občina Sveta Ana skupaj s partnerji – nosilci kulturnega življenja omogočala ter spodbujala nadaljnji razvoj kulture na območju občine Sveta Ana.

Lokalni program kulture Občine Sveta Ana se lahko v obdobju od 2018 do 2021 spreminja, novelira in dopolnjuje.

Župan

Silvo Slaček, dipl. ekon., inž. gr. s.r.